

มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารภาคเอกชนของยุโรป

มิถุนายน 2550

ในแต่ละปีประเทศไทยส่งสินค้าผักและผลไม้ไปสหภาพยุโรป (EU) จำนวนมาก แต่ก็คิดเป็นเพียง 2% ของการนำเข้าผักและผลไม้จากประเทศต่างๆของ EU ดังนั้น โอกาสไทยที่จะส่งผักและผลไม้ไป EU จึงมีอยู่มาก

แต่โอกาสดังกล่าวก็ไม่ได้มาอย่างง่ายดาย เพราะ EU มีกฎระเบียบเกี่ยวกับสารเคมีตกค้างที่เข้มงวด และที่สำคัญภาคเอกชนใน EU โดยเฉพาะห้างสรรพสินค้าและเครือข่ายค้าปลีกค้าส่งได้กำหนดมาตรฐานของสินค้าผักและผลไม้ที่จะเข้าวางจำหน่ายในห้างหรือร้านค้าของตน ซึ่งมาตรฐานสินค้าเหล่านี้ยิ่งเข้มงวดกว่ากฎระเบียบทั่วไป (EU Directive) มาก

มาตรฐานแรก คือ Eurep GAP ซึ่งเป็นมาตรฐานรับรองคุณภาพสินค้าเกษตรและอาหาร (ครอบคลุมผักและผลไม้ อาหารสัตว์ ปศุสัตว์ และประมง) ตามกระบวนการการผลิตทางการเกษตรอย่างครบวงจร (ตั้งแต่การตัดพันธ์ การเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว การใช้สารเคมี และการจัดการหลังเก็บเกี่ยว) ที่ดี (GAP : Good Agricultural Practice) ที่กลุ่มผู้ค้าปลีกในยุโรป (Euro-Retail Produce Working Group เช่น Tesco และ Marks&Spencer ของอังกฤษ Spar ของเบลเยียม Delhaize ของออสเตรเลีย ALDI, LidL, Metro และ Plus ของเยอรมนี) กำหนดขึ้นตั้งแต่ปี 2540 (ดูรายละเอียดใน www.eurepgap.org)

แม้ว่า Eurep GAP เป็นมาตรฐานที่เป็นไปตามกฎระเบียบของ EU แต่บางเรื่องจะมีความเข้มงวดสูงกว่า เช่น การกำหนดระดับสารเคมีตกค้าง

ผลของการกำหนดมาตรฐาน Eurep GAP ทำให้หลายประเทศที่ได้กำหนดมาตรฐาน GAP ขึ้นมาเช่นกัน และใช้มาตรฐาน Eurep GAP เป็นมาตรฐานเทียบเคียง เช่น China GAP, Japan GAP (JGAP) , Kenya GAP และ Swiss GAP เพื่อให้สามารถส่งสินค้าเกษตรและอาหารไปยังเครือข่ายผู้ค้าปลีกของ Eurep GAP ได้

อีกมาตรฐานหนึ่ง คือ LEAF (Linking Environmental and Farm) ซึ่งเป็นมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร (ครอบคลุมผัก ผลไม้ และปศุสัตว์) โดยกำหนดให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการต้องบริหารจัดการฟาร์มแบบบูรณาการ (Integrated Farm Management : IFM)

หลักการของ IFM คือ การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ เน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและถิ่นที่อยู่ของสัตว์ป่า สวัสดิภาพสัตว์ (Animal Welfare) การใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมีอย่างระมัดระวัง และการอนุรักษ์ดิน (ดูรายละเอียดใน www.leafuk.org)

ทั้งนี้ ห้างร้านที่เข้าร่วมโครงการนี้มีจำนวนมาก แต่ส่วนใหญ่อยู่ในอังกฤษ เช่น Mark&Spencer, Grainfarmers, British Sugar และ World Flowers รวมถึง Waitrose อันเป็นเครือข่ายซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดใหญ่ของอังกฤษ (มีกว่า 180 สาขา) ซึ่งได้กำหนดว่าภายในปี 2553 ผักและผลไม้ที่จำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ตของตนต้องผ่านมาตรฐาน LEAF